

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

Aika 01.11.2021 15:30 - 18:19
Paikka Fellmannia, Ars ja Cultura

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Hildén Sirkku	puheenjohtaja	
	Aaltonen Kalle	I varapuheenjohtaja	
	Bruneau Milla	III varapuheenjohtaja	
	Lampinen Minna	jäsen	
	Nieminen Erkki	jäsen	
	Putula Toni	jäsen	
	Ratia Jorma	jäsen	
	Kaikkonen Jouni	jäsen	
	Talja Martti	jäsen	
	Saloranta Tuija	varajäsen	
	Rostedt Juha	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	
	Falk Sonja	kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja	
	Lehto Rami	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	
	Komu Pekka	kaupunginvaltuuston III varapuheenjohtaja	
	Timonen Pekka	kaupunginjohtaja, esittelijä	
	Alho Olli	kaupunki- kehitysjohtaja	

Granqvist Tiina	sivistysjohtaja	
Alm Sari	konsernipalvelujohtaja	
Virkkunen Pekka	kaupunginlakimies	
Ruohonen Mirkka	viestintäjohtaja	
Mäki Janne	pöytäkirjanpitäjä	
Ojala Elina	ympäristöjohtaja	asiantuntijaesittely klo 15.35-15.42/409 §
Kemppainen Mika	rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja	asiantuntijaesittely klo 15.42-16.25, lähetekeskustelu ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä
Bondarew Tomi	johtava terveystarkastaja	asiantuntijaesittely klo 15.42-16.25, lähetekeskustelu ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä
Lientola Elisa		asiantuntijaesittely klo 17.07-17.25
Markkanen Marju		asiantuntijaesittely klo 17.07-17.25

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Nieminen Mira	II varapuheenjohtaja	

Valitse toimitse puolesta

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Sirkku Hildén

Janne Mäki

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jouni Kaikkonen

Jorma Ratia

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 09.11.2021

Janne Mäki

kaupunginsihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 405	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 406	Pöytäkirjan tarkastajat	7
§ 407	Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti	8
§ 408	Tiedote jaostojen asioista	9
§ 409	Resurssiviisauden edelläkävijäkuntien (Fisu) -verkoston välitavoitteet	10
§ 410	Lausunnon antaminen Päijät-Hämeen liiton vuosien 2022-2024 toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja vuoden 2022 talousarviosta	14
§ 411	Lisäys kaupunginhallituksen v. 2021 kokouspäiviin	17
§ 412	Kaupunginvaltuuston 13.9.2021 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuudentarkastaminen	19
§ 413	Lahden kaupungin lausunto Päijät-Hämeen maakuntastrategian 2022-2025 luonnokseen	20
§ 414	Valtuustoaloite: Lahden kaupunki alkaa edistämään ns. Lahden mallia, jolla pyritään vastaamaan laajamittaisesti Lahden ja suomalaisen yhteiskunnan ongelmiin hyödyntäen tutkitusti tehokkaita keinoja ja esimerkiksi ns. Islannin mallin yhteydessä toimiviksi havaittuja toimintatapoja KV	27
§ 415	Valtuustoaloite: Naisille omat uimahallivuorot KV	34
§ 416	Kaupungin edustajan määrääminen Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n ylimääräiseen yhtiökokoukseen, ehdokkaan nimeäminen hallituksen jäseneksi ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle	39
§ 417	Lahden kaupungin elinkeinoysteistyöryhmän asettaminen	42
§ 418	Aluevaalit 2022: Kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen Lahden kaupungissa	45
§ 419	Aluevaalit 2022: Sosiaalihuollon toimintayksiköiden (vaalilain 46,2 §) määrääminen ennakkoäänestyspaikoiksi	50

§ 420	Aluevaalit 2022: Vaalipäivän 23.1. äänestyspaikkojen määrääminen Lahden kaupungissa	53
§ 421	Tiedoksi merkittävät asiat	57

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 01.11.2021

§ 405

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 01.11.2021

nro 26

§ 406

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin kaupunginhallituksen jäsenet Jorma Ratia ja Jouni Kaikkonen.

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 01.11.2021

§ 407

Konsernipalvelut/rahoituspalvelujen kassaraportti

35/02.00.01.00/2021

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

§ 408

Tiedote jaostojen asioista

36/00.01.01.01/2021

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi konserni- ja tilajaoston puheenjohtajan Jorma Ratian ja elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtajan Milla Bruneaun tiedote jaostojen asioista.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

§ 409

Resurssiviisauden edelläkävijäkuntien (Fisu) -verkoston välitavoitteet

4304/00.05.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Ympäristöjohtaja Elina Ojala, p. 044 4826376.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy resurssiviisauden edelläkävijäkuntien (Fisu) -verkoston välitavoitteet.

Perusteluosa

Lahden kaupunki kuuluu resurssiviisautta tavoittelevien 11 edelläkävijäkunnan joukkoon, jotka ovat sitoutuneet Fisu-verkoston yhteisiin resurssiviisaustavoitteisiin - ei päästöjä, ei jätettä, ei ylikulutusta - ja pyrkii saavuttamaan ne viimeistään vuoteen 2050 mennessä.

Fisu-verkoston toimintaa ohjaa yhteistyökumppaneista muodostuva neuvottelukunta, jossa ovat edustettuina Sitra, Motiva, SYKE, Kuntaliitto, ympäristöministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, maa- ja metsätalousministeriö sekä verkostokuntien edustajat.

Neuvottelukunta päättää verkoston toiminnan kehittämisestä ja pelisäännöistä. Verkoston koordinaattoreina toimivat Suomen ympäristökeskus SYKE ja Motiva, jotka yhdessä muodostavat Fisukuntia tukevan palvelukeskuksen.

Verkostojäsenten keskuudessa on tunnistettu tarve asettaa verkostokuntien resurssiviisaustyötä rytmittävät välitavoitteet ennen vuotta 2050. Pysyäkseen edelläkävijäkuntana asetetut tavoitteet tulee olla myös sellaiset, että ne kuvastavat edelläkävijyyttä suhteessa valtakunnallisiin tavoitteisiin.

Fisu-verkoston välitavoitteet vuoteen 2030

Välitavoite 1:

Kotitalousjätteen määrä Fisukuntien seuduilla vähenee ja kierrätysaste nousee saavuttaen 65 % tason vuoteen 2030 mennessä.

Perustelut esitykselle:

- Vain kotitalousjätteen määrää ja kierrätysastetta pystytään toistaiseksi seuraamaan kuntaseututasolla (Circwaste-hanke).
- Kotitalousjäte on osa yhdyskuntajätteestä, jossa yritys-jäte on mukana. Yhdyskuntajätteen seuranta edellyttäisi kuntakohtaisen seurantatiedon järjestämistä, joka on erityisen työläs toteuttaa jokaiselle kunnan yritykselle.
- Salpakierron toimialueella yhdyskuntajätteen kierrätysaste on 46%.
- EU edellyttää 65 % yhdyskuntajätteen kierrätysastetta vuoteen 2035 mennessä. Koska Fisuverkosto haluaa olla edelläkävijä, tavoiteaikataulu on asetettu vuoteen 2030.
- Vertailuna Suomen yhdyskuntajätteen valtakunnallinen kierrätysaste vuonna 2019 oli 43 %.

Välitavoite 2:

Kulutusperäisen hiilijalanjäljen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta.

Perustelut esitykselle:

- Yli 60 % Suomen ekologisesta jalanjäljestä on kulutusperusteista CO₂-päästöä.
- Tämä pystytään laskemaan uudella kulutusperusteisella laskentatyökalulla, jota kehitetään parhaillaan. Laskelmat tehdään Fisun kunnille heti, kun työkalu on valmis, todennäköisesti vuonna 2022.

Verkosto esitti lisäksi välitavoitetta päästövähennyksille. Lahden kaupunki on sitoutunut esitettyä kunnianhimoisempaan tavoitteeseen vähentää päästöjä 80% vuoteen 2025 mennessä vuoteen 1990 verrattuna, joten verkoston esittämää tavoitetta ei ole tässä yhteydessä tarpeen käsitellä.

Suomen ympäristökeskus tekee välitavoitteiden seuraamisessa tarvittavat laskelmat ja selvitykset osana palvelukeskustyötä ainakin vuoteen 2023 asti.

Vaikutusten arviointi

Sosiaaliset vaikutukset

Päätös auttaa parantamaan tulevaisuuden elinympäristön laatua, vähentämään luonnonvarojen kulutusta ja vähentämään ihmisiin kohdistuvia ilmastonmuutoksen aiheuttamia riskejä. Päätös vaikuttaa positiivisesti ihmisten terveyteen esimerkiksi kestävämmän kuluttamisen kautta.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Vaikutukset ympäristöön ovat positiivisia mm. ilmanlaadun paikallisen parantumisen kautta. Tavoitteilla on positiivinen vaikutus edistään luonnonvarojen kestävää käyttöä ja materiaalien kiertoa.

Vaikutukset kaupungin talouteen ja henkilöstöön

Tavoitteisiin pääseminen vaatii osittain investointeja, jotka kuitenkin maksavat itsensä takaisin elinkaarensa aikana. Osa toimenpiteistä tuo myös merkittäviä säästöjä, esimerkiksi kiertotalouden edistämisen kautta. Työ vaatii kaupunkikonsernin henkilöstön työaika, mm. kiertotalouden tiekartan laatimisessa ja sen toimeenpanossa.

Vaikutukset yrityksiin

Edelläkävijyys ilmasto- ja kiertotalousasioissa luo positiivista näkyvyyttä ja kiinnostavuutta yrityksille sekä luo uusia liiketoiminta- ja rahoitusmahdollisuuksia. Esimerkkinä Kujalan kierrätysasema, joka on houkutellut kiertotalouden toimijat yhteen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi Elina Ojala

§ 410

Lausunnon antaminen Päijät-Hämeen liiton vuosien 2022-2024 toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja vuoden 2022 talousarviosta

7058/00.00.02.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Talousjohtaja Tiina Mörsky p. 050 383 6502

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa lausuntonaan Päijät-Hämeen liiton esityksestä vuosien 2022 – 2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi perusteluosaan kirjatun konsernihallinnon lausunnossa esitetyn.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Perussopimuksen mukaan Päijät-Hämeen liiton on toimitettava seuraavan kalenterivuoden talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotus jäsenkunnille 15.10. mennessä.

Päijät-Hämeen liitto esittää Lahden perusmaksusuudeksi 1 313 374 euroa, kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 43 332 euroa eli 3,4 prosenttia. Perusmaksusuuden lisäksi rahoitetaan Lahden yliopistokampusta 58 309 eurolla ja alueellista hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyötä (HYTE) 58 309 eurolla. Lahden kaupungin kokonaismaksusuus on yhteensä 1 429 993 euroa, kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 50 545 euroa eli 3,7 prosenttia. Lahden kaupungin maksusuus on 58,3 prosenttia Päijät-Hämeen liiton kuntien 2 452 993 euron kokonaismaksusuudesta.

Liiton talousarvioesityksessä vuoden 2022 toimintakate on 16 722 euroa (68 477 euroa 2021), vuosikate 16 922 euroa (68 427 euroa 2021), tilikauden tulos -38 082 euroa (13 427 euroa 2021) ja tilikauden alijäämä -38 078 euroa (13 427 euroa 2021). Liiton aikaisempien vuosien ylijäämä on yhteensä 634 301 euroa.

Päijät-Hämeen liiton kokonaismenojen kasvuksi arvioidaan 4,9 prosenttia vuonna 2022. Kasvu perustuu Lahden kaupunkiseudun kuntien ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimukseen liittyvän Lahden kaupunkiseutusunnitelman laatimisesta, Päijät-Hämeen rakennemallityöstä, kokonaismaakuntakaavan uudistamisesta ja systemaattisemmasta maakunnallisesta edunvaltotatyöstä aiheutuviin kustannuksiin. Tähän perustuen esitystä vuoden 2022 menokasvuksi voidaan pitää hyväksyttävänä. Lahti kuitenkin edellyttää, että alueen kuntien tiukan taloustilanteen huomioiden liiton tulevien vuosien menojen kasvu ei ylitä yleistä kustannuskehitystä.

Liiton toimintatavoitteiden tulee tukea kaupungin strategisia päämääriä ja vahvistaa ja sovittaa yhteen kaupungin kanssa yhteistyössä tehtävää

edunvalvontatyötä. Vuoden 2022 aikana tulee valmistella yhteiset edunvalvontatavoitteet seuraavaan hallitusohjelmaan vaikuttamiseksi.

Liiton strategisten pääteemojen ”vetovoima” ja ”uudistumiskyky” toteuttaminen on tärkeää. Strategisten pääteemojen toteuttamisessa maakunnan keskuskaupungin osuus tulee huomioida. Lahden kaupunki edellyttää, että liitto huomioi kaupungin strategiset päätavoitteet elinvoiman, uudistumisen ja yhteisöllisyyden kehittämistä koskevassa toiminnassaan sekä rahoituspäätöksissään.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: Päijät-Hämeen liitto 5.11.2021 mennessä, talousjohtaja Tiina Mörsky, controller Maija Laine, taloussihteeri Iina Tuominen, taloussihteeri Paula Nieminen, vt. elinvoimajohtaja Henna Eskonsipo-Bradshaw

Liitteet

Päijät-Hämeen liiton lausuntopyyntö: Vuosien 2022-2024 toiminta- ja taloussuunnitelma ja vuoden 2022 talousarvio

Päijät-Hämeen liiton toiminta ja taloussuunnitelma 2022-2024 ja talousarvio 2022

§ 411

Lisäys kaupunginhallituksen v. 2021 kokouspäiviin

3273/00.01.02.05/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, p. 044 716 1416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää pitää kokouksen 29.11.2021 klo 15.00 - 15.30 välisenä aikana.

Perusteluosa

Hallintosäännön yleisten määräysten II luvun 10 §:n mukaan toimielin päättää kokouksensa ajankohdasta ja paikasta. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 9.11.2020 (§ 229) kokousajoistaan ajalle 1.1.-31.5.2021 sekä 19.4.2021 (§ 157) ajalle 1.-30.6.2021.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 26

Toimenpiteet

Ote: jäsenet ja varajäsenet, nettiin, intraan

§ 412

Kaupunginvaltuuston 13.9.2021 kokouksessa tehtyjen päätösten laillisuuden tarkastaminen

62/00.01.01.01/2021

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus toteaa, etteivät kaupunginvaltuuston kokouksessa 13.9.2021 tehdyt päätökset niiden laillisuuden suhteen anna aihetta huomautuksiin.

Perusteluosa

Kaupunginvaltuuston kokouksesta 13.9.2021 laadittu pöytäkirja on nähtävänä konsernipalvelujen kansliassa ja internetissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

§ 413

Lahden kaupungin lausunto Päijät-Hämeen maakuntastrategian 2022-2025 luonnokseen

6970/00.01.03.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

vt. elinvoimajohtaja, Henna Eskonsipo-Bradshaw, p. 044 482 0838

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Lahden kaupunginhallitus hyväksyy Lahden kaupungin lausunnon ja kommentit liittyen Päijät-Hämeen maakuntastrategian luonnokseen ja valtuuttaa vt. elinvoimajohtajan toimittamaan lausunnon eteenpäin Päijät-Hämeen liitolle.

Kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Tausta

Päijät-Hämeen maakuntastrategian 2022–2025 luonnos ja siihen liittyvät älykkään erikoistumisen strategia ja ympäristövaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi on asetettu julkisesti nähtäville ja kommentoitavaksi

1.-31.10.2021 Päijät-Hämeen liiton toimistoon ja liiton verkkosivuille

<https://paijat-hame.fi/maakuntastrategia-2022-2025/> .

Maakuntastrategia sisältää maakunnan strategiset painopisteet ja maakuntaohjelman, jotka on laadittu alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021) mukaisesti.

Kuntien ja sidosryhmien lausunnot ja kommentit on pyydetty toimittamaan Päijät-Hämeen liitolle 31.10. mennessä ja viimeistään marraskuun 2021 ensimmäisellä viikolla.

Lahden kaupungin lausunto

Seuraavaan on koottu Lahden kaupungin lausunto ja kommentit liittyen Päijät-Hämeen maakuntastrategian 2021-2025 luonnokseen.

Strategian pääteemat ja maakuntaohjelma

Maakunnan strategian kahdeksi pääteemaksi on valittu vetovoima ja uudistumiskyky. Strategialuonnoksen mukaisesti vetovoimaisempi maakunta vetäisi alueelle asukkaita, yrityksiä ja vierailijoita, jotka lisäävät maakunnan elinvoimaa, vaurautta ja hyvinvointia. Uudistumiskykyyn tiivistyy asennemuutokseen ja siihen, että on parempi ennakoida muutoksia ja reagoida niihin heti eikä jäädä takamatkalle edistyneempiin maakuntiin nähden.

Maakuntastrategiasta johdettava maakuntaohjelma seuraa strategian painopisteitä ja punoo mukaan alueen vahvuuksia ja mahdollisuuksia. Kaiken kehyksenä toimii vihreä siirtymä eli kestävä kehityksen huomioiminen. Ohjelmaan on valikoitu seuraavat teemat:

- Vetovoimainen uusien tulijoiden maakunta
- Pitovoimainen maakunta
- Uudistumiskykyä vahvistava koulutus ja TKI-toiminta
- Uudistumiskykyä yhteistyöllä yrityksille, kunnille ja asukkaille
- Uudistumiskykyinen hiilineutraali Päijät-Häme 2030

Lahden kaupungin lausunto ja kommentit :

Lahden kaupungin näkökulmasta maakuntastrategialle valitut pääteemat ovat selkeät ja erittäin tärkeät. Joskin on todettava, että ne tuskin erottavat maakuntaa muista maakunnista. Strategisten pääteemojen toteuttamisessa maakunnan keskuskaupungin osuus tulee huomioida. Veto- ja pitovoimainen Lahti menestyy ja pystyy tukemaan asukkaidensa ja yrityksiensä hyvinvointia, kehittymistä ja kasvua. Lahden kasvu ja kehittyminen tukee koko maakunnan menestymistä ja toisaalta jos koko maakunta on vetovoimainen ja uudistumiskykyinen, myös Lahti keskuskaupunkina menestyy aikaisempaa paremmin.

Uudistumiskyky korostuu Lahden omassa strategiassa ja toiminnassa. Muutoshaluinen ja rohkea työ ympäristöasioissa on tehnyt Lahdesta Euroopan ympäristöpääkaupungin ja Euroopan johtavan ympäristökaupungin. Lisäksi Lahdesta on tullut Suomen uusin yliopistokaupunki, joka kehittyy vauhdikkaasti korkeakoulujen, yritysten ja julkisen sektorin vuorovaikutuksessa. Todennäköistä ja toivottavaa on, että maakunnan keskuskaupungin rohkeat toimet elinvoiman edistämisessä poikivat uusia menestymisen mahdollisuuksia koko maakunnalle tulevana vuosina.

Maakuntaohjelmaan on määritelty tarkemmat strategisen teemat koko maakunnalle. Näihin on luonteva yhtyä. Maakunnan tulevaisuuden menestymisessä korostuu kuinka jokainen kunta onnistuu uusien yritysten

ja asukkaiden houkuttelussa; tiivistä maakunnallista yhteistyötä tässä on syytä vahvistaa entisestään. Lisäksi esimerkiksi onnistuminen alueen osaajien ja yritysten kohtauttamisessa sekä työllisyydenhoidossa vaikeiden työllisyyshaasteiden maakunnassa ovat merkittävässä roolissa tulevaisuuden menetystekijöinä. Raikkaana ja eittämättä upeana mahdollisuutena maakunnan kasvun edistäjänä Lahden kaupunki näkee sen, että koko maakunta ottaa aktiivisen roolin korkeakoulujen ja maakunnan yritysten yhteen saattamisessa esimerkiksi TKI-toiminnassa ja opiskelijoiden kotouttamisessa sekä työllistämisessä maakuntaan. Korkeakoulutuspaikkojen lisäämisen tarpeen pitäisi näkyä maakuntastrategiassa selvemmin, koska maakunnan koulutusaste jää jälkeen verrokkimaakunnista.

Älykkään erikoistumisen strategia (ÄES) ja kärjet

Älykäs erikoistuminen on Euroopan Unionin innovaatiopoliittinen ratkaisu alueiden kansainväliseen kilpailuun. Se perustuu ajatukselle, että kaikilla alueilla on omat elinkeinolliset vahvuutensa, joita hyödyntämällä voidaan kasvattaa alueen kilpailukykyä toimijoiden yhteistyönä. Päijät-Hämeen älykkään erikoistumisen kärjet määritellään maakuntastrategiassa.

Älykkään erikoistumisen strategialla haetaan maakunnan olemassa olevien vahvuuksien kehittämistä kansainväliseksi liiketoiminnaksi. Sen lisäksi, että valitut kärjet ovat maakunnan aitoja vahvuuksia, niin ne täyttävät myös muut komission asettamat ÄES-kärkien vaatimukset. Päijät-Hämeessä on kärkien toimialoilla riittävästi yrityksiä, koulutusta, TKI-toimintaa ja kansainvälistymisen potentiaalia. Niiden on mahdollista nousta seuraavalle

tasolle ja vastata vähähiilisyyden ja digitalisaation aiheuttamaan rakennemuutokseen. Yhtenä vaatimuksena esitetty paikallinen yhteistyö toteutuu myös: kärjet on uudelleenmääritelty yhdessä alueen keskeisten sidosryhmien kanssa, ja aiemmin laajasti osallistaen tehdyt tiekartat niveltyvät hyvin näihin uusiin kärkiin.

Päijät-Hämeen uudistetut älykkään erikoistumisen kärjet ovat:

1. sportti
2. ruoka ja juoma sekä
3. valmistus/teollisuus.

Näitä kolmea kärkeä poikkileikkaa kestäväyyden periaate, jossa yhdistyvät maakunnan perinteiset osaamisalueet ympäristöteknologia ja energia- ja resurssikysymykset sisältävä kiertotalous sekä muotoilu.

Lahden kaupungin lausunto ja kommentit:

Lahden kaupungin näkökulmasta kolme älykkään erikoistumisen kärkeä sopivat luontevasti maakunnan kärjiksi. Lahti tunnetaan kansainvälisenä urheilukaupunkina, joka viime vuosina on pyrkinyt edistämään ympärivuotista urheilu- ja tapahtumakaupunkistatusta perinteisen talviurheilukaupungin sijaan. Lahdessa ja koko maakunnassa toimii myös merkittävä elintarvikealan yrityskehitys, joten on luontevaa, että myös tämä nostetaan vahvaksi erikoistumisen kärjeksi ja tähän panostetaan yhä enemmän jatkossa. Teollisuus-kärkenä on jokseenkin laaja, mutta erittäin relevantti ja tukee teollisuuden kehitystä ja kasvua kaupungissa ja maakunnassa. Myös poikkileikkaavat teemat linkittyvät hyvin maakunnan osaamiseen ja vahvuuksiin. Tässä yhteydessä on syytä kuitenkin korostaa, että Lahden kaupungille erityisen tärkeää on vahvan ympäristötyön näkyminen myös maakunnan uudessa strategiassa. Kestävä kaupunki ja maakunta luovat puitteet ja mahdollisuuden kestävällä yritystoiminnalla ja

liiketoiminnan menestymiselle kansainvälisillä markkinoilla, jossa vastuullisuusteemat ovat tärkeitä ja edelläkävijyys niissä luo kilpailukykyä.

Lahden kaupunki tukee maakuntastrategian älykkään erikoistumisen kärkien valintoja, mutta haluaa kuitenkin lisäksi haastaa maakuntaa miettimään kärkeä vielä siitä näkökulmasta, millä kärjillä on oikeasti merkittäviä tulevaisuuden kasvumahdollisuuksia. Oleellista lienee tässä yhteydessä se, mitkä kärjet voivat toimia kasvun moottoreina ja esimerkiksi houkutella alueelle uusia kasvupotentiaalisia yrityksiä tai edistää nykyisten yritysten kasvua. Perinteiset kasvun alat ovat murroksessa ja kuntien on syytä huomioida, millä aloilla tulevaisuuden kasvun uskotaan tapahtuvan. Tässä asiassa Lahti on rohkeasti lähtenyt edistämään esimerkiksi sähköisen liikenteen ja tähän liittyvän tutkimuksen ja teollisuuden kasvua alueella ja kansallisesti. Alan markkinat ovat vielä suhteellisen nuoret, mutta globaalit, mikä tarkoittanee sitä, että kasvupotentiaalia on perinteisempiä aloja enemmän.

Muut huomiot Lahden kaupungilta

Maakuntastrategialle on hahmoteltu mittaristo, joka koostuu seuraavista teemoista:

- 1) alueen talous ja kilpailukyky
- 2) työmarkkinatilanne
- 3) väestönkehitys ja hyvinvointi
- 4) sosiaalinen osallisuus
- 5) vähähiilinen talous ja ympäristön kestävä kehitys

Lahden kaupungin näkökulmasta mittaristo vaikuttaa relevantilta ja tarpeisiin sopivalta. Mittariston seuraaminen ja ennen kaikkea niissä onnistuminen tukevat elinvoimaisen maakunnan kehittymistä ja kasvua.

Käytettävissä oleviin varoihin liittyen Lahden kaupunki kannustaa maakuntaa aktiiviseen edunvalvontayhteistyöhön alueellisesti ja kansallisesti, jotta tulevana vuosina alueelle suuntautuu enemmän kansallisia ja EU-varoja ja ennen kaikkea tasa-arvoisessa suhteessa muihin maakuntiin ja alueisiin verrattuna.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi Olli Alho, Sari Alm, Päijät-Hämeen liitto

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki alkaa edistämään ns. Lahden mallia, jolla pyritään vastaamaan laajamittaisesti Lahden ja suomalaisen yhteiskunnan ongelmiin hyödyntäen tutkitusti tehokkaita keinoja ja esimerkiksi ns. Islannin mallin yhteydessä toimiviksi havaittuja toimintatapoja KV

4039/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikuntatoimenjohtaja Tommi Lanki, p. 050 559 4145

Päätös

Keskustelun kuluessa jäsen Kalle Aaltonen esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun. Jäsen Kaikkonen kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu palautusesitys, joten asiasta tulee äänestää ennen käsittelyn jatkamista. Suoritetutussa nimenhuutoäänestyksessä palautusta kannatti 5 kaupunginhallituksen jäsentä (Lampinen, Nieminen, Kaikkonen, Aaltonen ja Hildén) ja asian käsittelyn jatkamista 5 kaupunginhallituksen jäsentä (Talja, Ratia, Saloranta, Putula ja Bruneau). Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Kaupunginhallitus päätti äänin 5-5 puheenjohtajan äänen ratkaistessa palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon

tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tässä yhteydessä tullut riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 20.10.2021

§ 26

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosaan kirjatun selvityksen harrastamisen Lahden malli-hankkeen tämän hetkisestä tilanteesta.

Perusteluosa

Valtuutetut Kalle Aaltonen ja Minni Salminen 10.5.2021:

”Valtuutetun aloiteoikeutta hyväksi käyttäen Pro Lahden valtuustoryhmä esittää, että Lahden kaupunki alkaa edistää ohessa olevan kaltaista ns. Lahden mallia, jolla pyritään vastaamaan laajamittaisesti Lahden ja suomalaisen yhteiskunnan ongelmiin, hyödyntäen tutkitusti tehokkaita keinoja ja esimerkiksi ns. Islannin mallin yhteydessä toimiviksi havaittuja toimintatapoja. Näitä keinoja jalostetaan tässä mallissa Islannin mallia laajemmalle ikäryhmälle sekä Lahden toimintaympäristöön ja -kulttuuriin sopiviksi.

Mallissa ympäri Lahtea tehdään 50-80 kpl matalan kynnyksen harrastuskomplekseja, joissa yhdistetään monipuolisesti eri ikä- ja käyttäjäryhmien tarpeet ennennäkemättömällä tapaa kaupunkikuvaan. Malli tarjoaa Lahdelle mahdollisuuden olla edelläkävijä Suomessa ja hyvin valmisteltuna siihen on mahdollista saada myös rahoitusta valtiolta.

Liikkumattomuus maksaa Suomessa yhteiskunnalle yli kolme miljardia euroa vuodessa Jyväskylän yliopiston tuoreen tutkimuksen mukaan ja tällä hankkeella on mahdollisuudet saada vuodessa suuremmat säästöt, kuin mitä sen tekeminen maksaa, kun se toteutetaan oikein ja sen ohessa tehdään oikeanlaista viestintää.”

Harrastamisen Lahden malli

Lahden kaupunki on saanut [harrastamisen Suomen mallin](#) toteuttamiseen avustusta 300 000 €, johon tulee lisäksi kaupungin omavastuuosuus, joka on vähintään 75 000 €. Omavastuuosuuden summa tulee olemaan todellisuudessa suurempi. Avustuksen käyttöaika on lukuvuonna 2021–2022.

Harrastamisen Suomen mallin avustuksella toteutetaan maksutonta harrastustoimintaa 1.–9.-luokkalaisille koulupäivän yhteydessä ja rakennetaan toimiva ja pysyvä harrastustoiminnan koordinointimalli.

Mallia rakennetaan yhteistyössä kaupungin, koulun, kodin ja harrastustoimijoiden kanssa. Keskiössä on koota pirstaleinen tieto yhteen ja lahtelaisten perheiden tietoon, vahvistaa yhteistyötä sekä lisätä harrastusmahdollisuuksia. Koulujen kerhotoimintaa ja harrastamisen Lahden mallia tehdään yhteistyössä ja rinnakkain.

Harrastamisen Lahden mallia pilotointiin keväällä 2021 neljässä koulussa. Pilotista saatiin hyviä kokemuksia mallin toiminnan laajenemista varten.

Lukuvuonna 2021–2022 Lahden mallin harrastustoiminta on laajentunut 26 kouluun. Toimintaa on myös yksityiskouluilla.

Pilotin kokemusten pohjalta kaupungin kouluille tuotiin harrastuspalkki, eli alueellinen harrastusaika iltapäiviin, koulupäivän yhteyteen.

Harrastuspalkki toteutuu lähes kaikilla alakouluilla seuraavasti:

- eteläinen tiistaisin klo 14–16
- pohjoinen + Lähteen koulu (myös yläkoulut) keskiviikkoisin klo 14–16
- itäinen torstaisin klo 14–16

Tulevan hankekauden aikana on tarkoitus tarkastella palkin toimivuutta.

[Harrastamisen Lahden mallin 2021–2022 harrastustoiminta pähkinän kuoressa](#)

- Toiminta on suunniteltu lasten ja nuorten toiveet huomioiden.
- Mallissa koordinaattori tekee suunnitelman toiveiden pohjalta ja toimii yhteyshenkilönä koulujen ja harrastustoimijoiden välillä.
- Toiminta on käynnistynyt pääosin syyskuun puolivälin jälkeen.
- Kaikkiin kouluihin on pyritty saamaan sekä liikunta- että kulttuuriharrastuksia. Mahdollisuuksien mukaan tarjonta täydentyi lukuvuoden aikana.
- Mukana yhteensä 13 eri harrastustoimijaa, seuroja, yhdistyksiä, seurakunta jne., Lahden kaupunki mukaan lukien. Kaupungin

toimijoina ovat nuorisopalvelut, kirjastopalvelut ja Wellamo-opisto.

- Tällä hetkellä yli 2000 lasta ja nuorta mukana toiminnassa.
- Tiedot harrastustoiminnasta löytyvät harrastelahti.fi-sivustolta.
- Harrastusryhmiä ostopalveluina tällä hetkellä yli 80, tähän lisäksi harrastustoiminnan ohjaajien, nuorisopalveluiden ja kirjastojen toiminta.
- Tiedot toiminnasta harrastelahti.fi-sivustolla.

Erityisen tuen tarpeen oppilaille on kouluilla omaa kohdennettua toimintaa ja lisäksi nuorisopalveluille on palkattu soveltavan liikunnan ohjaaja kartoittamaan tarvetta, suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintaa erityistä tukea tarvitseville oppilaille.

Harrastamisen Lahden mallin toiminta alakoululaisille

Toimintaa toteutetaan pääsääntöisesti alueellisena harrastustoiminta-aikana iltapäivisin osana koulupäivää.

Toimintaa toteuttaa erilaiset seurat, järjestöt ja yhdistykset. Näihin ilmoittautuminen on keskitetysti harrastelahti.fi -sivuston kautta.

Alakoululaisille on tarjolla mielekästä toimintaa ja tekemistä myös muun muassa nuorisotiloissa ja kirjastoissa, joihin ei tarvitse erikseen ilmoittautua.

Harrastamisen Lahden mallin toiminta yläkouluikäisille

Pääosin yläkoulujen harrastustoiminta on avointa toimintaa, johon ei tarvitse ilmoittautua etukäteen, vaan nuori voi tulla tutustumaan ja mukaan harrastamaan. Jokaisella alueella on harrastustoiminnan ohjaajia, jotka vastaavat yläkoulujen harrastustoiminnasta. Harrastustoiminnan ohjaaja on vahvasti läsnä koulupäivän arjessa, välitunneilla ja järjestää ohjelmaa myös koulupäivän jälkeen.

Nuori tai huoltaja voi halutessaan olla suoraan yhteydessä harrastustoiminnan ohjaajaan. Tietoa avoimesta harrastustoiminnasta löytyy @harrastuttaako Instagram-tililtä sekä koko tarjonta Harrastelahti.fi -sivustolta.

Jatkosuunnitelma

Mitään aukotonta mallia ei vielä ole olemassa, vaan se rakentuu koko ajan. Jostain on lähdettävä liikkeelle ja katsottava, mihin suuntaan malli kannattaa rakentaa.

Jatkokehittämisen seuraavat askeleet

- Keskitetty viestintä ja sen kehittäminen sekä Harrastelahti.fi -sivuston kehittäminen.
- Yhteistyön vahvistaminen seurojen, yhdistysten, järjestöjen kanssa. Toimijat kutsutaan koolle keskustelemaan asiasta.
- Harrastustoiminnan toiveiden kuuleminen. Miten saamme ajankohtaista tietoa parhaiten lapsilta ja nuorilta. Avustuksen

saamisen ehtona on toiveiden kuuleminen ja sen pohjalta toiminnan suunnittelemine.

- Koulujen ja perheiden kanssa mallin kehittäminen, heidän toiveidensa ja tarpeidensa huomioiminen.

Tällä hetkellä Suomen mallin avustus on vuosittainen valtionavustus. Lokakuun 2021 aikana on todennäköisesti tulossa lisää tietoa tulevan haun raamista. Tavoitteena on kuitenkin luoda mahdollisimman pysyvää mallia ja ratkaisuja, jotka edesauttavat harrastamista, myös ilman rahoitusta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Liitteet

Valtuustoaloite: Lahden kaupunki alkaa edistämään ns. Lahden mallia, jolla pyritään vastaamaan laajamittaisesti Lahden ja suomalaisen yhteiskunnan ongelmiin hyödyntäen tutkitusti tehokkaita keinoja ja esimerkiksi ns. Islannin mallin yhteydessä toimiviksi havaittuja toimintatapoja

Äänestyslista KH 1.11.2021 § 417 palautusehdotus Aaltonen

Valtuustoaloite: Naisille omat uimahallivuorot KV

4007/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikuntatoimenjohtaja Tommi Lanki, p. 050 559 4145

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

”Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tässä yhteydessä tullut riittävästi selvitettyksi.”

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 20.10.2021

§ 27

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen lausunnon.

Perusteluosa

Valtuutettu Eveliina Aaltonen ja viisi muuta valtuutettua 10.5.2021:

"Kymmenet naiset uivat omilla uintivuoroillaan joka viikko Turun Petreliuksen uimahallissa. Joskus uimareita on ollut niin paljon, etteivät kaikki ole mahtuneet mukaan. 'Uiminen ei ole mahdollista yhdessä miesten kanssa. Meidän kulttuurissamme se ei ole sallittua', kertoo Gulbahar Afghan. 'Pelkäämme vähän vettä, mutta haluamme oppia uimaan. Uinti on hyvää urheilua ja haluamme oppia uimaan', hän jatkaa." (Yle 24.9.2019)

Roosa Nuoralan kehittämishankkeessa "Maahanmuuttajanaisten uimakoulun järjestäminen" (2018, Kajaanin ammattikorkeakoulu) todettiin, että osa maahanmuuttajanaisista harrastaa liikuntaa vain, jos

muutkin osallistujat ja liikunnanvetäjä ovat naisia, pojilla ja miehillä ei ole pääsyä liikuntatilaan heidän ollessa siellä, ja he saavat peittää vartalonsa vaatteilla kokonaan. Jokaisessa kunnassa on kotoutusohjelma maahanmuuttajille. Kotoutusohjelman avulla edistetään tasaarvoa ja yhdenmukaisia mahdollisuuksia osallistua kunnan tarjoamiin palveluihin. Liikunnalla on positiivisia vaikutuksia kotoutumiselle, mutta vaikutuksen saavuttaminen edellyttää monikulttuurisia liikuntaryhmiä sekä maahanmuuttajanaisten liikunnan erityistarpeen huomioimista. Organisoidun liikunnan lisäksi on tärkeää tukea naisten ja lasten omaehtoista liikuntaa ja arkiliikuntaa. Heidän tulisi oppia uimaan ja omaksua ulkoliikunta, mm kävely ja pyöräily, joita he voivat harrastaa omaehtoisesti. Näin kynnyks on matalampi, kuin ryhmäliikuntaan lähdettäessä.

Lahti on voimakkaasti muuttovoittoinen kaupunki myös muiden kuin suomea äidinkielenään puhuvien keskuudessa. Lahdessa oli vuonna 2019 äidinkielenään muita kuin suomea puhuvia henkilöitä 8675 eli 7,2 % väestöstä. Kasvua vieraskielisten määrässä oli edelliseen vuoteen 4,4%. Arjen apu -hankkeessa, joka on suunnattu afgaanilaisille ja eritrealaisille Lahdessa, on tarkoituksena löytää keinoja arjen onnistumiseen. Hankkeen piirissä tuli ilmi, että näiden ryhmien joukossa on paljon naisia, jotka viettävät lähes kaiken aikansa kotona lasten kanssa. Heidän joukossaan esiintyy uimataidottomuutta ja pelkoa viettää lasten kanssa aikaa rannalla, jos lapset joutuvat veden varaan ja heidän tulisi itse mennä veteen heitä pelastamaan. Jotta he tulisivat tutuiksi veden kanssa ja voisivat pikkuhiljaa rohkaistua uimaan, he tarvitsevat mahdollisuuden omaan uintivuoroon. Näin myös naisille suunnatut uintivuorot tarjoaisivat oivan mahdollisuuden kantasuomalaisten ja maahanmuuttajanaisten vuorovaikutuksen kehittämiseksi.

Me allekirjoittaneet ehdotamme perustettavaksi naisille omia uimahallivuroja Lahdessa.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Lautakunta esittää lausuntonaan, että aloitteessa esitettyjen ainoastaan naisille suunnattujen uimahallivurojen kanssa meneteltäisiin vastaavasti kuin muiden vakiovuoroja käyttävien käyttäjäryhmien kanssa.

Erillisen vakiovuoron vuokraaja (järjestö/seura/muu taho) vastaa vuoron toiminnasta ja turvallisuudesta. Lahden kaupungin vuokraamissa liikuntatiloissa, uimahallit mukaan lukien, toimii muitakin ryhmiä vastaavalla toimintatavalla.

Liikuntapalveluiden pääasiallinen tehtävä on ylläpitää uimahalleja kaikille avoimien pääsymaksullisten aukioloaikojen puitteissa uinnin/muun vesiliikunnan ja kuntosaliliikunnan tarpeisiin sekä vuokrata ja ylläpitää allas- ja liikuntatiloja liikuntaseurojen, yhdistysten ja muiden toimijoiden erilliskäyttöön.

Tällä hetkellä uimahallien allaskapasiteetti on käytössä täysimääräisesti ja vapaita vuoroja löytyy vain muutamia. Nämä ajat ovat vuokrattavissa yhteistyötahon käyttöön, joka olisi valmis käynnistämään vain naisille suunnatun uimahallitoiminnan muiden vuorojen varaajien rinnalla. Liikuntapalvelut tukevat mielellään toiminnan aloitusta esimerkiksi alennetuilla vuokrilla.

Ranta-Kartanon alueen uusi vesiliikuntakeskus helpottaisi tämänhetkistä hallivuorojen varaajatahojen ja yleisövuorolaisten toiminnan yhteensovittamista nykyisen allaskapasiteetin antamien raamien ollessa varsin tiukat.

Wellamo-opisto on ohjannut maahanmuuttajanaisten uimaopetusta jo monen vuoden ajan kurssitoimintansa puitteissa. Tarjolla on kaksi alkeisryhmää uimataidottomille ja kaksi jatkoryhmää. Syksyllä 2021 ryhmissä on 45 naista. Opetus tapahtuu Kärpäsän koulun uima-altaalla.

Lahden kaupungin neljän uimahallin lisäksi Lahdessa on myös pieniä yksityisiä altaita vuokrattavissa. Näissä tiloissa vaaditaan samoja turvallisuustoimenpiteitä kuin kunnallisissa uimahalleissa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 26

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -

Liitteet

Valtuustoaloite: Naisille omat uimahallivuorot

§ 416

Kaupungin edustajan määrääminen Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n ylimääräiseen yhtiökokoukseen, ehdokkaan nimeäminen hallituksen jäseneksi ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle

7463/00.00.01.10/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius p. 044 716 1895

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

1) määrätä konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatiuksen edustamaan Lahden kaupunkia Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa, joka pidetään torstaina 4.11.2021 klo 13.00 Teams-etäkokouksena,

2) nimetä ehdokkaaksi yhtiön hallituksen jäseneksi Francis McCarronin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1) määrätä konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatiuksen edustamaan Lahden kaupunkia Päijät-Hämeen Ateriapalvelut Oy:n

ylimääräisessä yhtiökokouksessa, joka pidetään torstaina 4.11.2021 klo 13.00 Teams-etäkokouksena,

2) nimetä ehdokkaan yhtiön hallituksen jäseneksi,

3) antaa yhtiökokousedustajalle muut tarpeelliseksi katsomansa toimiohjeet.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Päijät-Hämeen Ateriapalvelut 25.10.2021:

”Päijät-Hämeen Ateriapalvelut oy:n osakkeenomistajat kutsutaan ylimääräiseen yhtiökokoukseen. Yhtiökokous pidetään Teams-etäkokouksena torstaina 4.11.2021 klo 13.00.

Kokoukseen osallistujia pyydetään ilmoittautumaan viimeistään 3.11.2021 mennessä osoitteeseen [info\(at\)paijatateria.fi](mailto:info(at)paijatateria.fi). Ilmoittautujille lähetään kokouksen Teams-linkki.

--

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

2. Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijan valinta

3. Kokouksen laillisuuden toteaminen

Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen on toimitettava osakkeenomistajille kirjallisesti aikaisintaan neljä (4) viikkoa ja viimeistään kahdeksan (8) päivää ennen kokousta.

4. Esityslistan hyväksyminen

5. Hallituksen jäsenen valitseminen eronneen jäsenen tilalle

Hallituksen jäsen, puheenjohtaja Raimo Kiljunen on eronnut 25.10.2021 Päijät-Hämeen Ateriapalvelut oy:n hallituksesta.

Osakassopimuksen mukaan hallitukseen valitaan kuusi (6) jäsentä, joista Lahden kaupunki nimeää kolme (3) jäsentä ja Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä kolme (3) jäsentä. Edelleen osakassopimuksen mukaan hallituksen puheenjohtaja valitaan Lahden kaupungin nimeämien hallituksen jäsenten keskuudesta.

Raimo Kiljunen oli Lahden kaupungin nimeämä jäsen. Hänet oli valittu myös hallituksen puheenjohtajaksi.

6. Muut asiat

7. Kokouksen päättäminen”

Lahden kaupungin edustajat yhtiön hallituksessa:

Raimo Kiljunen (pj.)

Marjut Hakala (vpj.)

Juha Ilmoniemi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Valtakirja yhtiöön, ilmoittautuminen info(at)paijatateria.fi 3.11. mennessä, ote+asiakirjat edustajalle, luettelot

§ 417

Lahden kaupungin elinkeinoyhteistyöryhmän asettaminen

7486/00.00.01.11/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Elinkeinopäällikkö Miikka Venäläinen, p. 044 018 7378

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää nimetä toimikautensa ajalle elinkeinoyhteistyöryhmän puheenjohtajaksi kaupunginjohtaja Pekka Timosen ja jäseniksi kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sirkku Hildénin, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Juha Rostedt ja Elinvoima- ja työllisyysjaoston puheenjohtaja Milla Bruneaun.

Elinkeinoelämän järjestöjä pyydetään nimeämään elinkeinoyhteistyöryhmään omat edustajansa seuraavasti:

Hämeen Kauppakamari, 2 jäsentä

Lahden Teollisuusseura, 1 jäsen

Lahden Yrittäjät, 1 jäsen

Nastolan Teollisuusryhmä, 1 jäsen

Nastolan Yrittäjät, 1 jäsen

Päijät-Hämeen Yrittäjät, 1 jäsen

Lisäksi pyydetään, että LUT-yliopisto, LAB-ammattikorkeakoulu ja Koulutuskeskus Salpaus nimeävät kukin ryhmään yhden edustajan. Tämän lisäksi Lahden Seudun Kehitys LADEC oy:llä on ryhmässä kaksi jäsentä.

Yhteistyöryhmä voi kutsua muita asiantuntijoita. Yhteistyöryhmä kutsuu itselleen sihteerin.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että työryhmään nimetyille luottamushenkilöille suoritetaan korvaus Lahden kaupungin luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussäännön mukaan.

Perusteluosa

Lahden kaupunginhallitus on asettanut 16.12.2013 ja 12.6.2017 elinkeinoyhteistyöryhmän Lahden Yrittäjät ry:n hallituksen esityksestä. Elinkeinoyhteistyöryhmän tehtävänä on ylläpitää ja edistää kaupungin ja yritysten välistä keskustelua sekä tukea kaupungin kehittämistä.

Elinkeinoyhteistyöryhmä on hyväksi havaittu käytäntö elinkeinopoliittisten asioiden vapaamuotoiselle käsittelylle. Yhteistyöryhmän kokouksiin kutsutaan käsiteltävien asioiden kannalta tarpeelliset asiantuntijat kaupungin organisaatiosta ja konsernista. Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n edustajat osallistuvat säännöllisesti yhteistyöryhmän työhön ja asioiden valmisteluun.

Elinkeinoyhteistyöryhmän kokoontuu noin 6 kertaa vuodessa. Kokousten asialista valmistellaan kaupungin ja järjestöjen yhteistyönä.

Elinkeinoyhteistyöryhmän puheenjohtajana toimii kaupunginjohtaja ja ryhmässä ovat mukana Lahden kaupungin elinkeinoasioiden kannalta keskeiset luottamushenkilöt.

Elinkeinoelämän järjestöt nimeävät elinkeinoyhteistyöryhmään omat edustajansa seuraavasti:

Hämeen Kauppakamari, 2 jäsentä

Lahden Teollisuusseura, 1 jäsen

Lahden Yrittäjät, 1 jäsen

Nastolan Yrittäjät, 1 jäsen

Nastolan Teollisuusryhmä, 1 jäsen

Päijät-Hämeen Yrittäjät, 1 jäsen

Elinkeinoyhteistyöryhmän asettamisella on myönteisiä yritysvaikutuksia, sillä se edesauttaa kaupungin ja elinkeinoelämän ennakoivaa vuorovaikutusta yrityksiä koskevien asioiden valmistelussa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Pekka Timonen, Sirkku Hildén, Juha Rostedt, Milla Bruneau, Jussi Eerikäinen, Valtteri Simola, Tiina Rantala, Juha Istukaissaari, Kari Alaranta, Heta Vihervirta-Vuontelo, Jukka Rantanen, Tomi Tura

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 01.11.2021

§ 418

Aluevaalit 2022: Kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen Lahden kaupungissa

6400/00.01.01.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, p. 044 716 1416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää aluevaaleissa 2022 Lahden kaupungin ennakkoäänestyspaikat aukioloaikoineen seuraavasti:

Ennakkoäänestyspaikka / osoite / aukioloaika

Kauppakeskus Valo, Saksalankatu 4-6

ke-pe 12.-14.1. klo 10.00 – 20.00

la 15.1. klo 10.00 – 16.00

su 16.1. klo 12.00 – 16.00

ma-ti 17.-18.1. klo 10.00 – 20.00

Kauppakeskus Karisma, Kauppiaankatu 2

ke-pe 12.-14.1. klo 10.00 – 20.00

la 15.1. klo 10.00 – 16.00
su 16.1. klo 12.00 – 16.00
ma-ti 17.-18.1. klo 10.00 – 20.00

Kauppakeskus Prisma / Laune, Ajokatu 83

ke-pe 12.-14.1. klo 10.00 – 20.00
la 15.1. klo 10.00 – 16.00
su 16.1. klo 12.00 – 16.00
ma-ti 17.-18.1. klo 10.00 – 20.00

Kauppakeskus Prisma / Holma, Johanneksenkatu 4

ke-pe 12.-14.1. klo 10.00 – 20.00
la 15.1. klo 10.00 – 16.00
su 16.1. klo 12.00 – 16.00
ma-ti 17.-18.1. klo 10.00 – 20.00

S-market / Metsäkangas, Petsamonkatu 9

ke-pe 12.-14.1. klo 10.00 – 20.00
la 15.1. klo 10.00 – 16.00
su 16.1. klo 12.00 – 16.00
ma-ti 17.-18.1. klo 10.00 – 20.00

Trio Kauppakeskus, Aleksanterinkatu 18

ke-pe 12.-14.1. klo 10.00 – 20.00
la 15.1. klo 10.00 – 16.00
su 16.1. klo 12.00 – 16.00
ma-ti 17.- 18.1. klo 10.00 – 20.00

Lahden pääkirjasto, Kirkkokatu 31

ke-pe 12.-14.1. klo 10.00 – 20.00
la 15.1. klo 10.00 – 16.00
su 16.1. klo 12.00 – 16.00
ma-ti 17.-18.1. klo 10.00 – 20.00

Jalkarannan kirjasto, Sarvikuja 1
ke-pe 12.-14.1. klo 12.00 – 17.00
la-su 15.-16.1. suljettu
ma-ti 17.-18.1. klo 12.00 – 17.00

Ahtialan kirjasto, Alasenkatu 2
ke 12.1. klo 10.00 – 17.00
to 13.1. klo 13.00 – 19.00
pe 14.1. klo 10.00 – 17.00
la-su 15.-16.1. suljettu
ma-ti 17.-18.1. klo 13.00 – 19.00

Mukkulan kirjasto, Tuhtokatu 2
ke 12.1. klo 10.00 – 17.00
to 13.1. klo 12.00 – 17.00
pe 14.1. klo 10.00 – 15.00
la-su 15.-16.1. suljettu
ma 17.1. klo 12.00 – 18.00
ti 18.1. klo 12.00 – 17.00

Harjula-keskus, Harjulankatu 7
ke-to 12.-13.1. klo 10.00 – 17.00
pe 14.1. klo 10.00 - 15.00
la-su 15.-16.1. suljettu

ma-ti 17.-18.1. klo 10.00 – 15.00

Nastolan kirjasto, Toritie 6

ke-pe 12.-14.1. klo 10.00 – 19.00

la 15.1. klo 10.00 - 16.00

su 16.1. klo 12.00 - 16.00

ma-ti 17.-18.1. klo 10.00 – 19.00

Perusteluosa

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Aluevaalien ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 12. -18.1.2022.

Kunnanhallituksen on vaalilain 9 §:n 4 momentin mukaisesti huolehdittava siitä, että Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii oikeusministeriön vaalitietojärjestelmän (VAT) pohjatietojärjestelmä, merkitään DVV:n määräämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan yleisen ennakkoäänestyspaikan tiedot. Tiedot on merkittävä pohjatietojärjestelmään viimeistään perjantaina 5.11.2021 klo 12 mennessä.

Oikeusministeriön kirjeen 30.6.2021 (VN16839/2021) mukaan ennakkoäänestyspaikassa on voitava pitää riittävät turvavälit äänestämään tulleiden kesken. Ennakkoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa/kaupunkia, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi.

Kunnan on vaalijärjestelyissään huolehdittava siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ja että järjestelyt myös näyttävät äänestäjien silmissä siltä. Yhtä lailla äänestyspaikoissa on pystyttävä huolehtimaan vaalivirkailijoiden turvallisuudesta.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

ote Tiina Häyrinen, Ari Painilainen, Juha Lautala

Aluevaalit 2022: Sosiaalihuollon toimintayksiköiden (vaalilain 46,2 §) määrääminen ennakkoäänestyspaikoiksi

6400/00.01.01.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, p. 044 716 1416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää laitosaänestyksen ennakkoäänestyspaikoiksi aluevaaleissa 2022 Lahden kaupungissa vaalitoimikunnittain seuraavat:

- 1) Palvelukeskus Onnelanpolku, Harjulankatu 1, KVPS Tukena Koivumetsä, Makarantie 10
- 2) Salpausselän Kuntoutussairaala JALMARI, Tarjantie 78, Jalkarannan palvelutalo, Tarjantie 56, Attendo Oy Wellamo, Tarjantie 57, Attendo Oy Aavatar, Tarjantie 57
- 3) Dila-kodit Betel, Sibeliuksenkatu 6 C, Viherlaakson palvelukeskus, Viherlaaksontie 28, Lahden poliisivankila, Esikuntakatu 4, Mehiläinen Oy Wanha Lahti, Rautatienkatu 20, Sylvia-koti, Kyläkatu 140, Esperin hoitokoti

Puotikatu, Puotikatu 3-5

4) Kannuskadun palvelukeskus, os. Kannuskatu 6, Teemuntalon palvelukeskus, Kasakkamäentie 16, Dila-kodit Marie, Kasakkamäentie 16, Kärpäsen palvelutalo, Palokunnantie 9, Invalidiliiton kuntoutuskeskus, Launeenkatu 10, Esperi Care Hoivakoti Laune, Launeenkatu 76 B, Mehiläinen Oy Mainiokoti Kultakaari, Uudenpellonkatu 5, Lepolakoti, Kerinkallionkatu 13, Launeen palvelukoti, Mustamäenkatu 89 A, Salinmäen palvelukoti, Mäntsäläntie 55, Teemunkoto (Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö), Kasakkamäentie 16, Esperi hoitokoti Lähde, Eteläinen Rengastie 3,

5) Päijät-Hämeen keskussairaala, Keskussairaalankatu 7, Mehiläinen Onnikatu Harju, Keskussairaalankatu 20

6) Päijät-Hämeen keskussairaala, Keskussairaalankatu 7

7) Invalidiliiton Asumispalvelut Oy, Heinäkatu 1, Johanna-koti, Kariniemenkatu 22, Yrjö ja Hanna Oy, Lepolankadun palvelukeskus, Lepolankatu 14 E, Aarrekoti/Ankkurikoti, Hinaajakatu 2, Jyränkölän Setlementti, Puntari, Sammonkatu 3 A

8) Mukkulan palvelutalo, Mastokatu 8, Lahden vanhusten asuntosäätiön palveluasunnot, os. Laaksokatu 17, Lehtiojan Palvelukeskus, Lehtiojantie 2

9) Attendo Oy Kilpiäisten palvelutalo, Huvikatu 2 B, Kilpiäisten palvelukoti, Kielokatu 1 A, Kangaskukkulan palvelukoti, Huvikatu 2

10) Coronaria Oy Tuulikoti, Tuulikatu 2, Hoivakoti Vallesmanni, Vallesmanninkatu 3, Attendo Oy Kaarlaaksokoti, Kaarlaaksonkatu 2, Torkontalo, Torkonkatu 3,

11) Timontalo, Hoitokodintie 10 Nastola, Linnunlaulu, Toritie 10 Nastola, Manna-kodit (1 ja 2) Heinolantie 506-508, 16100 Uusikylä, Huokotien palvelukoti, Huokotie 3, Nastola, Hakamaan tila, Kumiantie 794 ja Mäntyniemikoti, Tuomarintie 21-24.

Perusteluosa

Äänioikeutettu, joka on hoidettavana sairaalassa, ympärivuorokautista hoitoa antavassa tai muussa kunnanhallituksen ennakkoäänestyspaikaksi määräämässä sosiaalihuollon toimintayksikössä taikka joka on otettu rangaistuslaitokseen, saa äänestää ennakolta kyseisessä laitoksessa.

Edellä esitetty toimintayksikköluettelo on tarkastettu Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän toimesta.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

ote Tiina Häyrinen, Paula Ikonen

Aluevaalit 2022: Vaalipäivän 23.1. äänestyspaikkojen määrittäminen Lahden kaupungissa

6400/00.01.01.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginsihteeri Janne Mäki, p. 044 716 1416

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää aluevaaleissa 2022 Lahden kaupungin äänestysalueiden vaalipäivän äänestyspaikat seuraavasti:

Äänestysalue, Äänestyspaikka, Osoite

1. Keski-Lahti: Kansanopiston toimipiste, Sibeliuksenkatu 1 / Vuorikatu 13
2. Keskusta: Lahden yhteiskoulu, Kirkkokatu 2
3. Kartano: Lahden lyseo, Lahdenkatu 6
4. Paavola: Lotilan koulu, Vuoksenkatu 9
5. Kiveriö: Lahden kristillinen koulu, Teinintie 4
6. Niemi: Kivimaan koulu, monitoimitalo Aarre, Lahdenkatu 62
7. Mukkula: Mukkulan koulu, Tuhtokatu 2
8. Kilpiäinen: Mukkulan koulu, Tuhtokatu 2
9. Kivimaa: Kivimaan koulu, monitoimitalo Aarre, Lahdenkatu 62

10. Möysä: Tenava-Tonttilan päiväkoti, Salonaukio 1
11. Karisto: Kariston koulu, Karistonkatu 213
12. Ahtiala: Ahtialan koulu, Purorinteenkatu 4
13. Kunnas: Kunnaksen koulu, Opinkatu 4
14. Asemantausta: Lahden ruotsinkielinen koulu, Leantie 2a
15. Liipola: Liipolan monitoimitalo Onni, Ostoskatu 3
16. Kerinkallio: Kerinkallion päiväkoti, Kerinkallionkatu 6
17. Hennala: Länsiharjun koulu, Helsingintie 522
18. Laune: Launeen kirjasto, Aurakatu 11
19. Nikkilä: Monitoimitalo Lähde, Ajokatu 167
20. Renkomäki: Renkomäen päiväkoti, Lakkitehtaantie 3
21. Kärpänen: Kärpäsen koulu, Kasakkamäentie 1
22. Pirttiharju: Kasakkamäen koulu, Sävelkatu 2
23. Metsäkangas: Mettis (liikuntasali), Suitsikatu 10
24. Jalkaranta: Jalkarannan koulu, monitoimitalo Jalo, Sarvikuja 1
25. Pyhäntaka: Kivijärven koulu, Vehkamäentie 24
26. Ersta: Erstan koulu, Käräytie 7
27. Kirkonkylä: Kirkonkylän koulu, Hoitokodintie 1
28. Uusikylä: Kanervan koulu, Rakokiventie 51
29. Villähde: Villähteen koulu, Kankaantie 5
30. Rakokivi: Rakokiven koulu, monitoimitalo Loiste, Toritie 6
31. Nastonharju: Nastolan nuorisotila Vaijeri, Huokotie 9

Perusteluosa

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden koosta taikka asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä.

Äänestysalueista päättää valtuusto. Valtuuston on myös määrättävä, mihin äänestysalueeseen kuuluvat ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle.

Kunnanhallituksen tulee tehdä päätös vaalipäivän äänestyspaikoista siten, että paikat voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään 5.11.2021 klo 12 mennessä.

Lahden kaupunginvaltuusto on 11.4.2016 § 29 päättänyt, että Lahdessa on 15.10.2016 alkaen päätösehdotuksessa mainitut 31 äänestysaluetta. Ne henkilöt, joita ei ole väestötietojärjestelmässä merkitty minkään kiinteistön kohdalle, kuuluvat äänestysalue 1:n eli Keski-Lahden äänestysalueeseen.

Vaalilain 9 §:n 3 momentin mukaan jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka.

Kaupunginhallitukselle esitetään seuraavia muutoksia lukuun ottamatta samojen vaalipaikkojen hyväksymistä kuin edellisissä, kesällä 2021 järjestetyissä kuntavaaleissa:

- Äänestysalueella 18 Laune ehdotetaan äänestyspaikaksi Launeen kirjastoa
- Äänestysalueella 20 Renkomäki ehdotetaan äänestyspaikaksi Renkomäen päiväkotia
- Äänestysalueella 30 Rakokivi ehdotetaan äänestyspaikaksi Rakokiven koulu, monitoimitalo Loistetta.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

nro 26

Toimenpiteet

ote Tiina Häyrinen, Paula Ikonen, Ari Painilainen, Tauno Ylä-Soinimäki,
Juha Lautala

Päätös

Keskustelun kuluessa jäsen Kaikkonen esitti, että kaupunginhallitus käyttää otto-oikeuttaan sivistyslautakunnan päätökseen 19.10.2021 § 122. Jäsen Aaltonen kannatti ehdotusta.

Kaupunginhallitus päätti äänin 7-3, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Otto-oikeuden käyttämistä kannattivat Kaikkonen, Aaltonen ja Talja ja eivät kannattaneet Lampinen, Erkki Nieminen, Ratia, Saloranta, Putula, Bruneau ja Hilden. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjat:

- Elinvoima- ja työllisyysjaosto 18.10.2021
- Konserni- ja tilajaosto 4.10.2021 ja 18.10.2021
- Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta 20.10.2021
- Kaupunkiympäristölautakunta 20.10.2021
- Lahden seudun jätelautakunta 14.10.2021
- Sivistyslautakunta 19.10.2021

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

- Tarkastuslautakunta 13.10.2021

- Lahden kaupungin vanhusneuvoston muistio 17.9.2021

- Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän hallituksen esityslista 1.11.2021

- Päijät-Hämeen puheenjohtajafoorumin asialista 15.10.2021

- kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta
8.10.-28.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

Äänestyslista KH 1.11.2021 § 424 muutosehdotus Kaikkonen

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 405, § 406, § 407, § 408, § 410, § 412, § 414, § 415, § 421

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunginhallitus
Pöytäkirja

nro 26

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 409, § 411, § 413, § 416, § 417, § 418, § 419, § 420

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,
Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston)**

aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi
puh. 03 814 2214
Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos

oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.